

Internetconsultatie

De conceptversie van het wetsvoorstel is openbaar gemaakt voor een internetconsultatie. De internetconsultatie heeft 25 reacties opgeleverd. De reacties zijn onder meer afkomstig van burgers, onderwijsspecialisten en hoger onderwijsinstellingen. De meeste respondenten zijn positief over het wetsvoorstel. De reacties hebben op onderdelen geleid tot aanvullingen en verduidelijkingen van het wetsvoorstel en de memorie van toelichting. De regering gaat hierna in op de reacties die per specifieke vraag zijn gegeven.

1. Wat is uw reactie op het wetsvoorstel bescherming namen en graden hoger onderwijs?

De reacties op deze vraag zijn in ruime meerderheid positief. Reacties zijn 'uitstekend', 'bijzonder goed', 'goede zaak', 'goed dat hier iets aan wordt gedaan' en 'prima'. De respondenten vinden het een goed voorstel en staat er achter. Slechts een enkele reactie is negatief, omdat het huidige stelsel voldoende waarborgen zou bieden. De regering is zeer verheugd met de vele positieve reacties.

2. Wat vindt u van de uitzonderingen ten aanzien van het mogen gebruiken van de naam universiteit of hogeschool?

De reacties op deze vraag zijn overwegend positief. Een aantal respondenten geeft aan dat het aantal uitzonderingen tot een minimum moet worden beperkt. De regering onderschrijft dit en heeft deze overweging meegenomen in het wetsvoorstel naast de overweging om tot zo min mogelijk administratieve lasten te komen. .

Een tweetal respondenten is van mening dat van elke uitzondering moet worden afgezien en stelt voor dat de naam universiteit en hogeschool alleen door WHW-erkende instellingen zouden mogen worden gevoerd. Dit standpunt is niet overgenomen. Korthedshalve wordt verwezen naar paragraaf 2 'Uitgangspunten' van de memorie van toelichting.

Een respondent merkt op dat ook de term 'faculteit' dient te worden beschermd.

In een aantal reacties wordt verder opgemerkt dat de wet nog mag worden aangescherpt: voorgesteld wordt dat hogescholen de naam 'university of applied science(s)' niet zouden mogen gebruiken. Hiermee zou worden meegelift op de reputatie van een echte universiteit. Een benaming met een Angelsaksische achtergrond zou beter zijn. Voorgesteld wordt om hiervoor 'Higher vocational education', 'College', 'Technical College' of 'College of applied science' te gebruiken. Een respondent stelt voor om alle instellingen voor hoger onderwijs die één of meer geaccrediteerde wetenschappelijke bacheloropleidingen of -masteropleidingen aanbieden, ook het recht te verlenen de naam 'universiteit' te gebruiken. In het verlengde hiervan stelt een andere respondent voor dat hogescholen in het Engels de aanduiding 'university' mogen gebruiken. Gewezen wordt hierbij op dat het consistent en internationaal onvermijdelijk zou zijn.

De regering is van mening dat er geen aanleiding is om de naam 'university' ook toe te staan voor hogescholen in verband met de binariteit van het hoger onderwijsstelsel dat onder meer tot uitdrukking wordt gebracht in de naamgeving van hoger onderwijsinstellingen. Het binaire stelsel is een sterkte van het Nederlands hoger onderwijs. De binariteit staat voor een onderscheid in twee basisoriëntaties in het systeem, een oriëntatie op beroep en een oriëntatie op onderzoek. Uiteraard gaat onder de oppervlakte meer nuancering schuil. Universiteiten leiden studenten op voor de wetenschap, arbeidsmarkt of ondernemerschap en hogescholen doen, al is het niet het primaire doel van het hbo, ook aan onderzoek. Toch maakt het onderscheid tussen hoger beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs het mogelijk de essentie van elk type onderwijs te versterken en beter in te spelen op de verschillen in oriëntatie en leerstijl tussen studenten. Dit onderscheid in ons stelsel wordt door bedrijven en organisaties ook zinvol geacht en in het buitenland erkend als een onderscheid dat bijdraagt aan de kwaliteit van ons hoger onderwijs.

3. Wat vindt u van het kenbaarheidsvereiste t.a.v. de verlening van graden?

De reacties op deze vraag zijn in overgrote meerderheid positief. Men wijst er op dat het gevolg van dit vereiste is dat het de status van de graden ten goede komt. Een respondent verwijst in dit kader naar artikel 2.1 van de Gedragscode Hoger Onderwijs, welke ook ziet op eenduidige informatievoorziening aan internationale studenten.

4. Wat vindt u van de sanctiebepalingen?

De reacties op deze vraag zijn in meerderheid positief. In een aantal gevallen wordt er opgemerkt dat de op te leggen sancties vooral effectief dienen te zijn, waarbij wordt voorgesteld het voordeel dat de overtreding de betreffende instelling oplevert mee te laten wegen in de sanctie. De regering wijst er in dit kader op dat de inspectie aan de hand van een interventieladder zal opereren en bij haar afwegingen het voordeel dat de betreffende instelling heeft van de overtreding zal meewegen.

Een respondent wijst er op dat de sanctiebepalingen nog niet volledig zijn, aangezien in de artikelen geen bepalingen over de Gedragscode zijn opgenomen. Verder wijst deze respondent op de lacune dat er niet wordt verwezen naar de in de Gedragscode opgenomen verzoekschriftprocedure, die (onder meer) open staat voor internationale studenten. Volgens de respondent kan hierbij worden gedacht aan een verzoekschrift ter zake van misleidende of foutieve informatievoorziening over bijvoorbeeld accreditatie van het aangeboden onderwijs (en daarmee de graadverlening). De regering wil allereerst opmerken dat het goed is dat een dergelijke procedure er is. Daarnaast wijst zij er op dat de verzoekschriftprocedure een door het veld gedragen vorm van zelfregulering is en dit wetsvoorstel geen reden geeft het een taak van de overheid te maken. De regering wil wat goed werkt in het veld niet naar de overheid trekken.

Een klein deel van de reacties is negatief. De in het wetsvoorstel opgenomen sanctie zou 'te slap' zijn. Als sanctie voorgesteld de organisatie te ontbinden, indien de overtreding wordt gecontinueerd. Ook wordt voorgesteld om cumulatief een herstelsanctie op te kunnen leggen. De regering neemt deze voorstellen niet over. Bij het opleggen van een sanctie moet immers ook altijd de proportionaliteit in ogenschouw worden genomen. De regering voorziet met de in dit wetsvoorstel opgenomen bestuurlijke boete in een effectief en geëigend handhavingsmiddel. Voor voldoende afschrikwekkende dreiging is voor de maximale hoogte aangesloten bij de hoogste categorie van strafrechtelijke boetes, of, indien dat meer is, ten hoogste 10% van de omzet van de onderneming, onderscheidenlijk, indien de overtreding door een ondernemersvereniging is begaan, van de gezamenlijke omzet van de ondernemingen die van de vereniging deel uitmaken.

Een respondent wijst er verder op dat gelet op het doel van dit wetsvoorstel, zoals deze volgt uit de memorie van toelichting, het voorstel om artikel 1.3, vijfde lid, van de WHW uit te breiden met niet-bekostigde opleidingen hier niet op zijn plaats is. In dit kader wordt verwezen naar de toelichting op artikel D (wijziging artikel 1.3, vijfde lid) van het wetsvoorstel. Gebleken is dat het wenselijk is dat rechtspersonen die niet-bekostigde geaccrediteerde opleidingen verzorgen ook weer de opdracht krijgen aandacht te besteden aan de persoonlijke ontplooiing van studenten en hun maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef te bevorderen. Deze wijziging is aan de Tweede Kamer reeds toegezegd.

Een andere respondent wijst er op dat de WHW op een aantal punten onderscheid maakt tussen hogescholen en rechtspersonen voor hoger onderwijs, in het bijzonder met betrekking tot de toepasselijkheid (reikwijdte) van bepaalde onderdelen van de wet. Als gevolg van de wijziging van artikel 1.23 van de WHW is het de respondent onduidelijk in hoeverre dat onderscheid wordt gehandhaafd. De regering merkt hier over op dat in artikel 1.23 van de WHW enkel is geregeld dat (ook) rechtspersonen voor hoger onderwijs de naam hogeschool mogen voeren. Dit betekent niet dat met dit wetsvoorstel tevens is geregeld dat de overige artikelen in de WHW die zien op de bekostigde hogescholen, van overeenkomstige toepassing worden verklaard op rechtspersonen voor hoger onderwijs. In dergelijke gevallen blijft het onderscheid derhalve bestaan.

Ten slotte zijn er nog twee respondenten met een concrete vraag.

Een respondent vraagt of na de inwerkingtreding van deze wet een opleiding Master of Business Administration mag worden aangeboden, als het opleidingsinstituut duidelijk aangeeft dat dit geen door de NVAO geaccrediteerde opleiding betreft en derhalve na afronding van deze opleiding niet de titel master mag worden gevoerd. In het verlengde van deze vraag vraagt deze respondent wat er gebeurt met de zittende studenten die zijn gestart aan een dergelijke opleiding. Dient de naam van de opleiding en dus die op het diploma direct na ingang van deze wet te worden gewijzigd of kunnen zittende studenten de opleiding afmaken en krijgen zijn een diploma met daarop de naam van de opleiding die het bij aanvang had. De regering merkt allereerst op dat dit wetsvoorstel niet

gaat over de benaming van een opleiding – de vrijheid van onderwijs wordt niet beperkt - maar over het gebruik van de naam universiteit en hogeschool en over het verlenen en voeren van titels. Als het geen door de NVAO geaccrediteerde opleiding betreft, mag een instelling op voorwaarde dat wordt voldaan aan de kenbaarheidseis een niet-WHW-graad (op grond van buitenlandse accreditatie) verlenen. Voor een nadere toelichting verwijst de regering naar paragraaf 3.2 van het wetsvoorstel.

Caribisch Nederland is geconsulteerd op dit wetsvoorstel. Uit de reactie van (de gedeputeerde van) Sint Eustatius blijkt dat zij achter dit wetsvoorstel staan.